

2006 р. - Рік свт. Петра (Могили)

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української
православної громади Люблина

Люблин

№ 11 (48)

Жовтень 2006 р.

www.chresto-vozd.harazd.net

Хроніка нашого буття (46)

- У суботу 2 вересня Вечірню у парафіяльному храмі православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні – Хресто-Воздвиженській церкві відслужив настоятель парафії о. прот. Мирослав Вишневський. Наступного дня, у неділю 3 вересня, Божественну Літургію служили, крім настоятеля, також мешканці Православного Дому Соціальної Допомоги: о. митр. прот. Володимир Ходак та о. Миколай Банковський. З нагоди початку Навчального року після Літургії традиційно відслужено Молебень. Цього дня започатковано діяльність парафіяльної Недільної школи в новому 2006/2007 навчальному році. У новому році навчання Закону Божого проводитиме Марія Артем'юк, а української мови Ярослава Шевчук та Ліана Гурська. Після служби відбулася перша по канікулах зустріч при чаю.

- 9 вересня суботню Вечірню служив отець настоятель. Божественну Літургію у неділю, 10 вересня, служили о. прот. М. Вишневський та о. В. Ходак. Після служби відбулася зустріч при чаю. Цього дня увечері з-під нашої церкви поїхав автобус із прочанами до Верховин, де традиційно служилася урочиста панахида над могилою помордованих православних українців (див. – стор. 6).

- У понеділок 11 вересня випало свято Усікновення Чесної Голови св. Івана Хрестителя, Божественну Літургію у нашому храмі служи-

ли о. прот. М. Вишневський та о. В. Ходак. Після Літургії на середині храму була відслужена Вселенська панахида.

- У суботу 16 вересня відбулася важлива подія в парафіяльному житті – у нашому храмі совершено перше таїнство хрещення у новоствореній парафії свт. Петра (Могили) в Любліні. Членом Святої Церкви Православної став младенець Ювеналій, син наших парафіян – Олени та Віталія Падалків. Таїнство совершив настоятель о. Мирослав.

- У суботній вечір о. прот. М. Вишневський відслужив Вечірню. В неділю 17 вересня Божественну Літургію служили всі священники нашої парафії. Після служби відбулася традиційна зустріч при чаю.

- У свято Різдва Пресвятої Богородиці у нашому храмі не було служб, але багато наших парафіян 20-21 вересня брало участь у святі в Холмі, де традиційно відзначається тоді празник Холмської ікони Божої Матері, а цього року також 140-річчя від дня народження першого Президента України Михайла Грушевського (детальніше – див. стор. 4-5, 6).

- 23 вересня суботню Вечірню служив о. прот. М. Вишневський. 24 вересня, у неділю перед Воздвиженням, Божественну Літургію у Хресто-Воздвиженській церкві служили о. о. Володимир, Мирослав та Миколай. Після Літургії відбулася зустріч при чаю.

**Маргариту та Романа
Висоцьких**

сердечно вітаємо

з народженням Доньки Марії,

яка прийшла у світ

5 вересня 2006 р. у Варшаві.

Нехай Господь Бог обдаровує

Новонароджену багатьма

талантами на радість Батькам,

на славу Божу й на користь народові.

Многая і благая літа!

*Настоятель та вірні
православної парафії
свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади*

**Евеліну та Славомира
Роценків**

сердечно вітаємо

з народженням Доньки

яка прийшла у світ

5 вересня 2006 р. у Любліні.

Нехай Всемилостивий Господь

наділить Новонароджену всіма

благами на втіху Батькам

і користь рідному народові.

Многая і благая літа!

*Настоятель та вірні
православної парафії
свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади*

- У понеділок 24 вересня відбулося прибирання нашого парафіяльного храму перед храмовим святом. Напередодні празника церкву переоблачено в червоні облачення, частину з них придбано ще восени 2005 р., а частину саме зараз.

- 26-27 вересня випало престольне свято нашого парафіяльного храму – Хресто-Воздвиженської церкви. В канун свята Всенічне Бдіння з виносом Хреста совершили всі священники нашої парафії. В сам день свята Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього урочистості в нашому храмі очолив архієпископ Люблинський і Холмський Авель. На порозі храму владика вітала з квітами Катя Купріянович, а хлібом-сіллю – церковний староста Григорій Купріянович, а з хрестом зустрів архипастиря настоятель парафії о. прот. Мирослав Вишневський. Божественну Літургію владика совершав з співслужінні о.о. Володимира, Мирослава і Миколая та о. диякона Марка. На завершення служби архієпископ Авель нагородив заслуженого парафіянина Володимира Бабяра орденом св. Марії Магдалини III ступеня (детальніше про свято у наступному номері «ПГЛ»).

- У суботу 30 вересня Вечірню у Хресто-Воздвиженській церкві служив о. В. Ходак.

Хронікар

5 жовтня ц. р. минуло 20 років від моменту, коли **5 жовтня 1986 р.** в Свято-Успенській церкві в Ботьках

повінчалися

Марія та Євген Рижики,

лідери українського руху на Північному Підляшші, певний час у 80-ті роки також мешканці Люблина і організатори українського та православного молодіжного життя в нашому місті.

З нагоди гарного ювілею

бажаємо Вам

багатьох чергових років сімейного щастя, радості з трьох гарних доньок та Многая літа!

Родини Луцюків
і Купріяновичів
та інші друзі з Люблина

7 жовтня 2006 р.

у церкві св. архангела Михаїла в Носові

стали під вінець

мешканка села Корниця
на Південному Підляшші

Агнешка Наум'юк

та

волиняк, слухач СКПіУУ, член хору
Хресто-Воздвиженської церкви в Люблині

Валентин Демчук.

**Молодих вітаємо з цією радісною
подією і бажаємо Многая Літа!**

Друзі з Люблина
та настоятель і парафіяни парафії
свт. Петра (Могили) в Люблині

З найкращими побажаннями

Валентину та Агнешці

в день Одруження

7.10.2006 р.

Хай буде з Вами згода і терпіння.
Дарує доля зорепад пісень.
Хай мудрість Ваша проросте в насінні,
Щасливим буде кожен Божий день.

Хай зорепад думок завжди яскравих
Осипле душу зорями щедрот.
Хай назавжди залишаться із Вами
Лише приємні відблиски турбот.

У розумінні хай минають днини,
У вірності – завітчані літа.
Укриють візерунками хвилини
І звеселять переспівом життя,

Який озветься у душі крилато
І оросить назавжди Ваші сни
Барвистоюним візерунком свята,
Бруньковотеплим подихом весни.

Сумління чисте в джерелі натхнення
Нехай черпає волю до життя.
Любов і вірність, віра в сьогодення
Хай визначають шлях у майбуття.

Ірина Кметь

Пам'яті великого сина Холма

Урочистості з нагоди 140-ої річниці від дня народження першого Президента України Михайла Грушевського

Кінець вересня ц.р. був важливим для українського життя в Холмі та збереження української історичної пам'яті у цьому місті. 21-23 вересня 2006 р. відбулися в Холмі урочистості з нагоди 140-ї річниці від дня народження першого Президента України Михайла Грушевського. Варто підкреслити, що урочистості відбулися на високому державному рівні за участі представників польської та української держав, а також – що важливо – за участі місцевої української громади, українців з регіону та холмшаків з України.

Значення цих урочистостей тим більше, що в житті сучасного Холма українських елементів майже немає, майже не існує також у свідомості більшості мешканців міста факт, що Холм відіграв важливу роль в історії України і для українців є дуже важливим місцем. Жодна з визначних постатей української історії, пов'язана з Холмом (у тому числі й М. Грушевський), не має там навіть своєї вулиці. Своєю чергою, різноманітна польсько-українська співпраця, в яку широко ангажується місто Холм, проводиться без участі місцевої української громади та без врахування контексту української історичної спадщини цього міста.

Цьогорічні урочистості в честь М. Грушевського були спробою відродити пам'ять про українську спадщину Холма. Були вони також тісно пов'язані з життям

місцевої української православної громади, адже відбувалися в особливо важливий для неї день Різдва Пресвятої Богородиці – у свято Холмської ікони Божої Матері.

Основні урочистості відбулися саме 21 вересня. Зразу після закінчення святкової служби з нагоди свята Холмської ікони, всі з-під церкви з хресним ходом пішли до будинку, у якому народився М. Грушевський. Там, перед дошкою на честь першого президента України, архієпископ Люблинський і Холмський Авель відслужив **урочисту панахиду** та звернувся зі словом до учасників святкувань. Згодом місцевий оркестр виконав державні гімни Польщі та України і з промовами виступили: автор цих рядків як голова Українського Товариства в Люблині, президент Холма Кшиштоф Грабчук та голова Національної Ради

Запрошуємо на **інтернет-сторінку**
православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині
для української православної громади:
www.chresto-vozd.harazd.net

На веб-сайті знайдете інформацію про нашу парафію і громаду, історію Православ'я в Люблині, фотоальбом про життя громади, інтернетну версію «Православного Голосу Люблина», посилання на цікаві православні та українські сторінки, Галерею свт. Петра (Могили), актуальну програму богослужінь у нашому храмі.

з питань культури і духовності при Президентові України акад. Микола Жулинський. На закінчення покладено біля дошки квіти та вінки.

Другою частиною відзначень був **Урочистий вечір з нагоди 140-річчя від дня народження першого Президента України Михайла Грушевського**, що відбувся в Холмському Будинку Культури. На концерті посол України у Польщі Олександр Моцик зачитав листа від Президента України Віктора Ющенка, а слово про Михайла Грушевського виголосив академік М. Жулинський. З промовами виступили також високі представники регіональних властей з Польщі та України, української громади в Польщі, холмщаків з України. Згодом з концертом виступив Волинський народний хор із Луцька, короткі виступи дали також вокальне тріо «Віра, Надія, Любов», що діє при Волинському Товаристві «Холмщина», та гурт латиноамериканського танцю «Такт-Зомар» із Холма.

Перший день урочистостей завершився **урочистим прийняттям з нагоди 15-ї річниці Незалежності України та 140-ї річниці від дня народження першого Президента України М. Грушевського**, яке організували Генеральний консул України в Любліні Іван Грицак та Почесний консул України в Холмі Станіслав Адам'як. Варто підкреслити, що вперше на дипломатичний бенкет у Холмі були запрошені також представники української громади міста.

Два наступні дні, 22-23 вересня,

у Холмській Публічній Бібліотеці відбувалася **Міжнародна наукова конференція «Холмщина на перехресті історії» з нагоди 140-річчя від дня народження Михайла Грушевського**, організована Українським Товариством в Любліні, за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ України. Конференція відбувалася у трьох сесіях: *Михайло Грушевський та його наукова спадщина, Холмщина в першій половині ХХ ст., Холмщина в добу Михайла Грушевського*. У конференції взяло участь майже тридцять польських та українських дослідників з десяти наукових осередків: Люблина, Києва, Львова, Варшави, Холма, Луцька, Вроцлава, Чернівців, Перемишля, Рівного.

Учасники конференції прийняли дві резолюції, у яких звертаються до властей міста Холма з клопотанням «про вшанування одного із найвизначніших синів цього міста – першого Президента України та найвидатнішого українського історика Михайла Грушевського шляхом надання Його імені одній із вулиць міста», а також «про вшанування надзвичайно заслуженої для міста Холма постаті – князя Данила Романовича (Галицького) шляхом надання Його імені одній із вулиць міста і встановлення пам'ятної дошки на Його честь».

Організаторами урочистостей були Генеральне консульство України в Любліні, Почесне консульство України в Холмі, Президент Міста Холм та Українське Товариство в Любліні. Г. К.

 <p>ORTHPHOTO</p>	<p>ORTHPHOTO - інтернетівський сервіс, присвячений православному християнству у фотографіях. Шукайте за адресою: www.orthphoto.net</p>
--	--

У нашій єпархії

Молитва у Верховинах

Вересень – це на Холмщині традиційно час молитви в єдиному в регіоні місці, де вшановано пам'ять українських жертв 40-х років ХХ ст. – у Верховинах. У неділю 10 вересня 2006 р., напередодні свята Усікновення Чесної Голови св. Івана Хрестителя, над верховинською могилою була відслужена урочиста панахида.

Урочистість очолив православний архієпископ Люблинський і Холмський Авель. Архипастиреві співслужили священники єпархії: о. митр. прот. Володимир Ходак з Люблина, Холмський декан о. прот. Іван Лукашук, Люблинський декан о. прот. Андрій Лось, о. Фома Лотиш з Хворостити, о. Ярослав Білрилко з Білгорая та о. дякон Марк Ващук. Співав холмський парафіяльний хор під диригуванням Івана Подольока.

Традиційно цього недільного дня до Верховин прибули православні вірні з Холма, Люблина (у тому числі вірні нашої парафії), інших місцевостей регіону, прийшли також теперішні мешканці Верховин. У молитві взяв також участь місцевий римо-католицький священник із парафії в сусідньому селі. Присутні були офіційні представники української держави: Генеральний консул України в Люблині Іван Грицак та Почесний консул України в Холмі Станіслав Адам'як.

На могилі засвічено свічки та лампадки, покладено квіти та вінки, у тому числі від української православної громади Люблина. Стали вони та урочиста молитва знаком нашої пам'яті про «невинно убієнних» братів наших... (хе)

Пречиста в Холмі 2006

21 вересня думки синів Холмської землі пливуть до Холма, де традиційно у день Різдва Пресвятої Богородиці відзначається свято Холмської ікони Божої Матері. Цьогорічне свято було специфічним, оскільки було поєднане з відзначенням 140-ї річниці від дня народження уродженця Холма і першого Президента України Михайла Грушевського.

Богослужіння в холмській кафедральній церкві св. ап. Івана Богослова очолив традиційно архипастир Холмщини – архієпископ Люблинський і Холмський Авель. На свято прибуло кілька священників із Люблинсько-Холмської єпархії, але також гості: о. митр. прот. Михайл Дудіч із Варшави та о. Михайл із Володимира-Волинського. Святкові богослужіння почалися зі Всенічного Бдіння напередодні свята, вранці 21 вересня відслужено Акафіст перед Холмською іконою Божої Матері та водосвяття.

Цього року на свято прибуло більше богомольців, ніж у минулих роках. Серед них були як вірні з території Холмщини, Південного Підляшшя та Люблина (у тому числі й св.

Петро-Могілянської парафії), так і прочани-холмщакі з України – з Луцька, Нововолинська, Львова, Рівного. На Божественній Літургії були також присутні офіційні гості, серед них: акад. Микола Жулинський – Голова Національної Ради з питань культури і духовності при Президентові України, Володимир Бондар – голова Волинської облдержадміністрації, Анатолій Грицюк – голова Обласної ради Волинської області, Іван Грицак – Генеральний консул України в Люблині, Станіслав Адам'як – Почесний консул України в Холмі.

Літургичні урочистості закінчилися хресним ходом і молебнем перед холмським храмом. Зразу після цього всі учасники свята пішли з хресним ходом до будинку, в якому народився перший Президент України Михайло Грушевський. Там відбулися державні урочистості з нагоди 140-річчя від дня народження М. Грушевського, які започаткувала панахида, очолена архієпископом Авелем.

Г.К.

Перша служба у білгорайській парафії

У неділю 24 вересня 2006 р. відслужено першу від багатьох років православну Божественну Літургію в Білгорай. Три місяці раніше, 15 червня, архієпископ Люблинський і Холмський Авель утворив там нову православну парафію св. Юрія Переможця. На потреби парафії був придбаний будинок у центрі міста (вул. Тарногородська 3). Протягом трьох місяців йшла організація парафіяльного життя. Проведено також ремонт будинку, влаштувавши там домашню церкву. У вересні владика Авель призначив постійного настоятеля для білгорайської парафії, яким став нововисвячений о. Ярослав Бірилко.

Урочистість з нагоди першої служби у білгорайській парафії збирала не лише па-

рафіян новоствореної спільноти, але також вірних із сусідніх місцевостей, що належать до парафії у Тарногороді, до якої досі належав також Білгорай. Урочисту Божественну Літургію очолив архієпископ Авель у співслужінні, зокрема, о. прот. В. Клим'юка – настоятеля тарногородської парафії та о. Я. Бірилка. Прибули також представники місцевих властей з бургомістром Янушом Росланом та білгорайським старостою Станіславом Сходзінським. Присутнім був представник Римо-Католицької Церкви.

З цього дня почалося літургійне життя нової православної парафії на Холмщині. Православні мешканці Білгорая мають зараз можливість вести нормальне церковне життя у своєму місті. (хе)

Голоси православної Росії

19 вересня ц.р. Люблин став місцем цікавої художньо-церковної події. В рамках підготовленої Міжнародним фондом єдності православних народів програми «Голоси православної Росії» тут відбувся концерт російської церковної музики, співорганізований Люблинсько-Холмською православною єпархією.

У найпрестижнішому музичному залі міста – Люблинській філармонії – виступили два хори: Московської Духовної академії і семінарії під диригуванням ігумена Никифора та жіночий хор «Класика» під диригуванням Ніни Корелової. Концерт почався словом господаря – архієпископа Авеля, який наголосив на значенні церковної музики. Зі словом звернувся також до присут-

ніх президент фундації проф. Валерій Алексєєв, а архієпископ Алексій із Москви зачитав послання патріарха Московського Алексія II, скероване до учасників концерту. Мериторичний вступ до концерту зробив д-р Володимир Волосок з Християнської Богословської Академії у Варшаві, добре відомий у Люблині, адже багато років був тут диригентом парафіяльного хору в люблинській церкві.

Знаменитий рівень російських хорів захопив люблинську публіку, яка вщерть заповнила зал. Серед присутніх були також представники місцевих властей та академічного середовища. Хори дали широку панораму російської церковної музики різних епох. (єл)

Церковні свята на території Люблинсько-Холмської єпархії

9 жовтня – **Холм**, престольний празник св. ап. Івана Богослова

9 жовтня – **Тереспіль**, престольний празник св. ап. Івана Богослова

14 жовтня – **Кобиляни**, престольний празник Покрова Пресвятої Богородиці

14 жовтня – **Бонча**, престольний празник Покрова Пресвятої Богородиці

14 жовтня – **Славатичі**, престольний празник Покрова Пресвятої Богородиці

22 жовтня – **Люблин - кафедральна церква Преображення Господнього**, свято Люблинської ікони Божої Матері

Відійшов у вічність визначний український православний священник з Канади о. протопресвітер Тимофій Міненко

30 травня 2006 р. упокоївся в Бозі один із найвизначніших душпастирів Української Православної Церкви в Канаді о. протопресвітер Тимофій Міненко. Був він священником високої духовності, ерудованим православним богословом, визначним знавцем історії Церкви, знаменитим душпастирем. Свого часу відвідав також Люблин...

Отець Тимофій родом із Полтавщини. Народився 5 березня 1929 р. в Броварках Гадяцького району. У вирі війни разом з батьками чотирнадцятирічним хлопцем виїхав у 1943 р. на еміграцію. На кілька років (1945-1949) родина Міненків зупинилася у Мюнхені в Німеччині. Там, після закінчення середньої школи, майбутній священник вступив до Богословської Академії в Мюнхені, де навчався з 1948 по 1949 р. Був тут редактором студентського журналу «Богослов» (1948-1951).

Восени 1949 р. разом із батьками переїхав, як і багато інших українських емігрантів, до Сполучених Штатів Америки. Своє богословське навчання продовжив тут у престижній Православній Духовній Семінарії св. Володимира в Нью-Йорку, де студював з 1950 по 1959 р. Паралельно навчався в City College of New York на факультеті Liberal Arts (1953-1957). В 1952 р. одружився з Анастасією Кривонос, в Нью-Йорку народилося трьох їх синів: Марко, Віктор та Михайло.

30 жовтня 1955 р. Тимофій Міненко був рукоположений во ієрея архієпископом Палладієм (Видибіда-Руденко), який у сорокові роки був єпископом Краківсько-Лемківським Православної Церкви в Генерал-Губернаторстві. Чергові кілька років отець Тимофій був священником кафедральної парафії Святої Тройці Української Автокефальної Православної Церкви

в Нью-Йорку, спочатку ключарем, згодом її настоятелем. Молодого священника призначено також редактором органу УАПЦ в Екзилі «Церква і життя» (1956-1960). Отець Тимофій проявляв також активність у студентському і молодіжному житті: був православним капеланом у Крайовій Пластовій Старшині у США (1955-1962) та духовником Товариства Української Православної Молоді в Нью-Йорку (1955-1962).

Восени 1962 р. родина Міненків переїхала до Торонто в Канаді. Тут народився їх четвертий син Павло. Отець Тимофій працював у різних парафіях провінції Онтаріо (св. Димитрія в Торонто, св. Юрія в Гримзбі, Святої Софії в Ватерлю). В 1975 р. закінчив історичні студії зі ступенем бакалавра у Brock University у Ст. Катеринс. Далі продовжував також працю з молоддю: у 1962-1975 роках був капеланом православної молоді в Крайовій Управі Спілки Української Молоді Канади, а також директором курсів українознавства при осередку СУМ в Гамільтоні (1970-1975). Був членом Єпархіяльної Ради Східної Єпархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді (1964-1975).

В 1975 р. о. Тимофій переїхав з родиною до Вінніпегу в провінції Манітоба, де знаходиться центр Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Став редактором офіційного органу Церкви «Вісника», а також церковного календаря «Рідна Нива» (1975-1985). Душпастирював також

у церкві Всіх Святих у Трансконі та парафіях Під-Вінніпезької округи. З цього часу майже 30 років був членом Статутної Комісії УГПЦвК (1975-2004).

Ще раніше увійшов у провідні структури українців Канади. Очолював Координаційно Виховно-Освітню Раду Канади (1971-1978). Був членом, а згодом головою Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради (1971-1978). З 1973 р. був членом секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців (1973-1978), в президії Секретаріату СКВУ очолював Відділ шкільних і виховних справ, був також головою Комісії церковних справ. В 1976-1991 рр. о. Тимофій був членом дирекції Видавничої Спільки «Тризуб», а в роках 1988-1991 її президентом.

У 1978 р. о. Тимофій став викладачем Богословського факультету Колегії св. Андрея при Манітобському університеті. Викладав там літургичне богослов'я та історію Української Православної Церкви ХХ ст. В 1985 р. на цьому ж факультеті здобув ступінь магістра богослов'я. Роком пізніше, у 1985 р., став там доцентом у ділянці літургичного богослов'я та історії Української Православної Церкви ХХ ст. Цього ж року був покликаний на декана Богословського факультету Колегії і залишався на цій посаді до 1995 р., коли пішов на пенсію. У 1983-1992 роках о. Тимофій був секретарем Верховної Управи Ордену св. Андрея. З 1995 р. по 2005 р. був членом Церковного Суду Української Православної Церкви в Канаді. Від 1992 р. був також дійсним членом Української Вільної Академії Наук у США, а з 1995 р. членом УВАН в Канаді.

Отець Тимофій є автором багатьох праць про історію Церкви та про актуальне життя Української Православної Церкви в Канаді. Особливо інтенсивно працював на ниві історичних досліджень за останні кільканадцять років, коли пішов на пенсію. Серед його видань слід згадати такі праці: *Канонічне становище Української Греко-Православної Церкви в Канаді* (Вінніпег 1985), *Парафіяльний устрій наших Церков* (Вінніпег 1984), *Змагання за незалежність Української Православної Церкви в ХХ ст.* (Вінніпег 1993), *Православна*

Церква в Україні під час другої світової війни 1939-1945 т. I (Волинський період) (Вінніпег-Львів 2000), *Заснування в Канаді Української Православної Митрополії* (Вінніпег 2006).

Отець Тимофій у 1993 р., коли приїжджав у архівних пошуках до Польщі, відвідав також Люблин, будучи гостем єпископа (зараз архієпископа) Авеля. Візит о. Тимофія Міненка в Люблині несподівано набрав особливого характеру, оскільки саме в цей день відбувалися в Люблині відзначення 60-річчя Голодомору, організовані Люблинсько-Холмською православною єпархією та люблинським гуртком Об'єднання українців у Польщі. Як організатори були ми дуже раді, що у скорботних урочистостях візьме участь священик саме Української Православної Церкви в Канаді, проте чекала нас ще більша несподіванка. В неділю 5 грудня 1993 р. в люблинській кафедральній православній церкві відслужено урочисту Літургію та панахиду за душі жертв Голодомору, які очолив владика Авель. Літургію співслужив також о. Тимофій (було для нас зворушливим чути його возгласи українською мовою). Владика Авель попросив гостя сказати проповідь, проповідь була зворушливою і... несподіваною для всіх. Адже щойно в цей момент виявилось, що о. Тимофій був свідком Голодомору і пережив його як 4-річна дитина... Про це сказав він у своїй проповіді, передаючи також і свій особистий біль. Слухаючи проповіді священика – свідка Голодомору, багато з вірних плакало. Не менш зворушливим був виступ-спогад о. Тимофія на вечорі пам'яті, який відбувся цього ж дня на люблинському Замку. Багатьох присутніх слухало його зі сльозами в очах. Присутність о. Тимофія надала скорботним урочистостям несподіваного для нас – організаторів – характеру.

У цьому посмертному спогаді про бл. пам. о. Тимофія не можу не згадати особистого виміру. В час одного із візитів о. Тимофія в Люблині мав я можливість довго говорити з ним більш приватно та приймати його в гостях. Запам'ятався Він мені душпастирем із глибокою інтуїцією

і розумінням життя, який влучно подавав життєві поради молодим людям. Був знаменитим богословом із глибокою православною свідомістю. Кілька годин розмов із ним протягом двох днів глибоко записалися у моїй пам'яті назавжди. На жаль, уже ніколи не мав я нагоди більше зустрітися із цим знаменитим священиком...

Отець протопресвітер Тимофій несподівано упокоївся в Бозі на 78 році життя 30 травня 2006 р. Залишив у смутку добродійку Анастасію та синів із родинами. Похорон заслуженого священика Української Православної Церкви в Канаді відбувся в перші дні червня 2006 р. Похоронні відправи почалися 2 червня увечері в митрополічій кафедрі Української Православної Церкви в Канаді у Вінніпезі в честь Пресвятої Тройці. Панахиду та частину похоронної служби відслужив першоєрарх УПЦК митрополит Іван у співслужінні сонму духовенства, співав хор священиків. Як зазначено у «Віснику», також *Орден св. Андрія віддав останню прислугу о. Тимофію, ставши із запаленими свічками двома рядами почесною вартою.*

3 червня тіло Покійного було перевезено до Америки до собору Святої Софії в Ст.-Бавнд-Бруку, де знаходиться велика українська некрополія, на якій похоронені також і батьки о. Тимофія. 5 червня похоронні богослужіння продовжили архієпископ Антоній (Українська Православна Церква в США) та архієпископ Юрій (Українська Православна Церква в Канаді). Звершення похорону відбулося 6 червня. Божественну Літургію служив архієпископ Юрій зі священиками-друзями бл. пам. о. Тимофія. Після Літургії відбувся чин похорону – владики Антоній і Юрій провели о. Тимофія на місце вічного спочинку. На домовину о. Тимофія дружина Анастасія і сестра Анна Панченко посипали землю із рідних Броварок...

Вічна пам'ять новопреставленому протопресвітеру Тимофію! Нехай Господь оселить душу Його в оселях праведних!

Григорій Купріянович
(використано повідомлення
«Вісника» та інші джерела)

Поетичний куточок

Світлана Бакун

Любіть один одного

Любіть один одного, люди.
Навзаєм шануйте себе.
Щоб сором не пік ваші груди,
Як судна хвилина прийде.

Покайтеся, поки не пізно,
Допоки ще маєте час.
Очистіть від бруду сумління,
Достойно, з слізьми на очах.

Наблизьтеся серцем до Бога,
Господь повсякчас біля Вас.
І зникне назавжди тривога,
Відійде непевність і страх.

Дістанете з неба підмогу
Велику, правдиву, живу.
І віра в Єдиного Бога
Знайде Вам дорогу святу.

Щасливий, хто в Ім'я Господнє
Нелегкий свій хрест донесе.
В терпінні, надії й любові
У вічне блаженство зійде.

Люблин

Шукайте за адресою:

www.cerkiew.pl

& Видавничі новинки

Видання про Люблинську кафедральну церкву

З благословення архієпископа Люблинського і Холмського Авеля у минулому році на руки «парафіян – а також всіх симпатиків Православної Церкви» видано альбом *Katedralna cerkiew pw. Przemienienia Pańskiego w Lublinie*, присвячений люблинському кафедральному храмові при вул. Руській. Видання не можна не помітити, хоча б з огляду на те, що з'явилося воно напередодні великого ювілею найстаршого православного храму Люблина. Саме у наступному – 2007 році – минає 400 років з моменту, коли люблинське православне братство почало його будову. Але видання цікаве не тільки через те. Нещодавно завершено реставрацію і реновацію святині. Альбом – це перша і, на сьогоднішній день, єдина позиція, що віддає її актуальний архітектонічний і художній стан.

Редактором цього польськокомовного видання є д-р Кшиштоф Лесневський. Суто фотографічну його частину попереджують дві інші: історична, авторами якої є д-р Гри-

горій Купріянович та д-р Микола Рощенко, та частина, присвячена архітектурі та оснащенню храму, авторства самого редактора.

Автори першого (історичного) розділу презентують читачеві не лише історію самої святині, висвяченої у 1633 р. митрополитом Петром (Могилою). Сягають до початків християнства в Люблині, місті розташованому на польсько-руському пограниччі. Починають від перших доступних в історичних джерелах звісток про присутність Православ'я в місті, щоб дійти до сьогоднішнього дня. Усе це показано в контексті загальнодержавних і загальносупільних процесів.

Увага авторів зосереджується не лише на матеріальній присутності православ'я у Люблині. Автори чітко змальовують людський субстрат для кожного із презентованих періодів. Завдяки тому знаємо, хто і коли творив люблинську православну громаду. Синтетично представлено наслідки Бе-

Видавничі здобутки членів нашої громади

З царини перекладознавства

Нещодавно побачила світ спеціалістична монографія одного з наших парафіян – д-ра Андрія Савенця. *Поезія у перекладі: «українська» Шимборська* – така назва книжки – це докторська монографія автора, захищена нещодавно в Люблині. Саме тому, хоч книжка з'явилася у рідному місті А. Савенця – Житомирі, на титульній сторінці знаходимо люблинський акцент – поміщена там назва Європейського Колегіуму Польських і Українських Університетів у Люблині, якого слухачем (а також і працівником) був донедавна автор. Варто зауважити, що до видання книжки причетна

ще одна особа, зв'язана з нашою парафією – Микола Соболівський, котрий підготував художнє оформлення видання.

Книжка А. Савенця – це класична наукова монографія. Містить не лише аналіз українських перекладів і рецепції відомої польської поетеси, нобеліантки Віслави Шимборської в українській літературі – на що вказує назва книжки, – але також дослідження з галузі теорії перекладу поезії. Відтак дисертація поділена на дві основні частини: суто теоретичну *Поезія у перекладі* та аналітичну *«Українська» Шимборська*. На напрямки перекладознавчих пошуків

рестейської унії для історії храму та його парафіян, а потім умови, в яких відбувалося повернення до Православ'я у другій половині XIX ст.

Розділ, написаний доктором Кшиштофом Лесневским, оригінальний і дуже цікавий, становить він своєрідний коментар до знімків, заміщених у альбомі. Поміщено тут детальну інформацію про розташування церкви, архітектонічні й художні ознаки поодиноких її частин і оснащення храму, а також поперечні й поздовжні розрізи церкви для стану після ремонту. Знайдемо там також опис і історію іконостасу. Завершуючи, автор підкреслює, що люблинська церква є винятковою святинєю, наголошує, що храм є прикладом «люблинського ренесансу».

Особливо захоплює остання частина книжки – суто фотографічна, автором якої є Славомір Виспянський. Досконалі фотографії презентовані на високоякісному папері. Зібрано їх у п'яти тематичних категоріях-розділах: «Храм – Дім Божий», «Інтер'єр церкви – святий простір», «Іконостас – введення в містерію спасіння», «Вівтар – Святе Святих», «Сакральне мистецтво – краса в знаках Божої присутності». Знайдемо тут фотографії, що показують святиню ззовні, її інтер'єр із фресками на стінах, один із найстарших іконостасів у Польщі, вівтар разом з літургічним осна-

щенням.

Варто більше уваги присвятити саме іконостасові люблинської кафедри. Частина ікон, що його творять, старша за саму церкву, бо походить з першої половини XVI ст. Можливо, з цієї причини присвячено йому найбільше уваги. Слід наголосити на тому, що цей альбом уперше презентує іконостас цілісно. Зняти його повністю неможливо, з огляду на недостатній простір. Метою – показати іконостас як одне – досягнуто завдяки комп'ютерній техніці, що дозволила поєднати знімки поодиноких його фрагментів.

Якщо хтось хоче віднайти в альбомі життя парафії сьогодні, може бути розчарований. Людей там майже немає. Але не такою, думаю, була основна мета альбому. Йшлося мабуть про те, щоб показати красу однієї із найстарших святинь Люблина, одного з найстарших православних храмів у Польщі зі всім його матеріальним багатством та історичний шлях, який він перейшов. Альбом – це своєрідний підсумок, а нагода для цього не мала ... бо ж 400 років – це неабиякий вік.

Андрій Єскатеринчук

Katedralna cerkiew pw. Przemienienia Pańskiego w Lublinie, Redakcja: Krzysztof Leśniewski, Zdjęcia: Stanisław Wspiański, Lublin 2005, 25 ss. + 27 k. nlb.

автора вказують заголовки розділів і підрозділів першої частини книжки: *Поезія – «буття» і провідник естетичної напруги, (Не)перекладність поезії як герменевтична проблема, Одомашнення й очуження в поетичному перекладі*.

Варто нагадати, що в 2005 р. з'явився в Люблині найбільшій досі том поезій В. Шимборської українською мовою, у перекладах саме А. Савенця. До речі, поміщені там переклади 101 вірша нобеліантки не піддані аналізу в представленій монографії. Як пояснює автор, причиною цього були не лише об'єктивні причини (завершення дисертації перед виходом збірки), але й суб'єктивні – трудність піддавати аналізу

свою власну творчість. Проте автор у завершенні книжки все-таки піддає критиці також і свої переклади, вказуючи на перекладацький огріх, який він скоїв, а якого ніхто досі не помітив.

Монографія А. Савенця – це одне із найважливіших за останні роки досліджень з царини перекладознавства в українській філологічній науці. Це блискучий компаративістичний аналіз українських перекладів принцеси польської поезії В. Шимборської та важливий внесок у теорію перекладу.

Г. К.

Андрій Савенець, *Поезія у перекладі: «українська» Шимборська*, Житомир 2006, 364 сс.

Через слух люди
впадають
у високоум'я, пиху
й порожню славу,
особливо коли
прислухаються,
що їх хтось хвалить.

Святитель Петро (Могिला)

Аркадій Жуковський

Відбудова церков митрополитом Петром (Могилою)

Паралельно з відбиранням церков та унормуванням правного становища Православної Церкви йшла широко запланована діяльність Петра Могили по відбудові і відновленню церков.

Є ряд документальних даних, які свідчать про турботу та допомогу Київського митрополита для віднови церков і монастирів у Луцьку, Куп'ятичах, Турині тощо, однак основну увагу він зосередив на відбудові київських храмів. Щоб хоч частково усвідомити собі величезну увагу всієї діяльності Петра Могили, вистачить пригадати, що деякі дослідники вважають, що саме завдяки йому Київ знову здобув свою гідність й роллю столиці.

При кінці XVI ст. українські церкви й монастирі були в дуже поганому стані, деяким з них грозила цілковита руїна. Перетворення після 1596 р. деяких храмів і монастирів уніятами довело до ще більшого занедбання. П. Могила болів таким станом, тому, відразу після його висвячення на митрополита, він взявся за відбудову і обнову. Завдяки його заходам були відбудовані чи відновлені такі храми:

1) **Києво-Софійський собор**, митрополича катедра, споруджена Ярославом Мудрим, яку Могила вважав «єдиною народом нашого православного оздобу, головою і маткою всіх церков». Перебравши від уніятів в 1633 р. в напівзруйнованому стані, Могила до кінця свого життя трудився над відновою і окрасою Св. Софії, але не зміг докінчити її реставрацію повністю. До якого стану довів відбудову і окрасу цієї святині, довідуємося з опису, що його зробив архидиякон Павло Алепський в 1655 р., з якого видно, що цей напівзруйнований храм завдяки трудам Могили знову почав викликати похвалу і подив та що «вона не має собі подібної, крім її одноіменниці» (у Константинополі).

2) **Десятинна Церква**, збудована Володимиром Великим, була зруйнована в 1240 р., але в кінці XV ст. біля неї збудовано нову церкву, яку названо Миколая Десятинного. Відобравши її від уніятів в 1633 р., Могила почав реставрувати, намагаючись хоч частково використати старі мурі первісної церкви. Могили не вдалося закінчити відбудову цієї

святині, тому у своєму заповіті він записував: «На закінчення церкви, названої Десятинною, яку я почав реставрувати, щоб відновлення закінчене було, з моєї шкатули готових тисячу золотих призначую й записую».

3) **Василівська або Трьохсвятительська Церква** була відновлена і передана під опіку Києво-Братському монастиреві.

4) **Церква Спас на Берестові**, споруджена в XII ст., була перебудована в 1638-1643 рр. Не забув про цю церкву Могила і в своєму заповіті, на яку призначив частину залишеного срібла.

5) **Михайлівська церква** в Києво-Видубицькому монастирі, яка датується XI століттям. Разом із монастирем Могила дістав цю церкву від уніятів 1635 р. на підставі добровільного обміну за Гродненський монастир. Він відновив цю церкву, а в своєму заповіті дарував для неї 500 злотих.

Крім віднови цих старовинних святинь, Могила спричинився також до покращення пізніше збудованих церков.

Відбудова цих історичних пам'яток вимагала величезних матеріальних засобів. Гідне уваги, що велику частину цих засобів Могила покривав із своїх власних джерел. Так само він заставляв і інших багатих людей до пожертв. Він звертався за жертвами до могилівських братчиків та до московського царя Михайла Федоровича.

Зберігаючи від знищення старовинні святині, Могила зберігав частину нашої славної історії княжої доби, й, відновлюючи їх, він хотів показати тяглість української історії від початків княжої доби.

Цей відтинок діяльності Петра Могили високо оцінювали не тільки православні, але також противники, іншого визнання. У передмові до своєї «Перспективи» Касіян Сакович писав 1642 р.: «Взяв отець Могила Св. Софію в Києві, багато століть перед тим опущену, а в даний час так її відновив, що від усіх дістав похвалу. Також відбудовує монастирі, засновує школи і багато робить добра в інтересах свого народу, так що якби захотів розпрощатися із схизмою і вступити в унію з св. Костьолом римським, без сумніву, не тільки митрополичого, але й патріяршого

сана був би достойний».

Вклад Могили на відтинку української архітектури і мистецтва також високо оцінений фахівцями в сучасній Україні. Ю. П. Нельговський відзначає, що «при відбудові багатьох давньоруських храмів Києва, особливо за митрополита Петра Могили, зберігалися властиві культовій народній архітектурі прийоми. Відновлені в той час давні споруди мали характерні форми верхів (Софійський собор у Києві, Успенська церква Києво-Печерської лаври, Михайлівський собор), часто вони були п'ятиверхими (Успенська церква на Подолі, церква Спаса на Берестові та інші)».

Про іконостаси згадує Ф. С. Уманцев: «Новим кроком уперед було створення Петром Могилою іконостаса в Софійському соборі в Києві після вигнання уніятів (не зберігся)».

Поміщено фрагмент книги А. Жуковського, *Петро Могила й питання єдності Церков*, Київ 1997, с. 94-96.

(...) деякі дослідники уважають, що саме завдяки йому [митрополитові Петру Могилі] Київ знову здобув свою гідність й роль столиці.

Свв. Отців Сьомого Вселенського Собору

Тропар

Препрославлен єси,
Христе Боже наш,
світила на землі
Отці наши основавий,
і тіми ко істинній вірі
вся ни наставивий:
Многоблагодутробне,
слава Тебі.

Препрославлений Ти,
Христе Боже наш,
що Отців наших наче світила
на землі поставив,
і через них до віри істинної
нас усіх привів:
Багатомилосердний,
слава Тобі.

Кондак

Іже із Отца возсіяв Син
неізреченно, із жени родися
сугуб єством. Егоже
видяще, не отметаємся зрака
ізображенія, но сіє
благочестно начертающе
почитаєм вірно. І сего ради
істинную віру Церков
держачи, лобизаєм ікону
вочеловіченія Христова.

Із Отця несказанно
возсіявши син, із жони
родився подвійний єством.
Його видячи, не відрікаємося
виду зображенія, але його
благочесно написавши вірно
прочитаємо. І ради того
Церква, держачи істинну віру,
цілує ікону вочоловічення
Христового.

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «Православний Голос Люблина»
склав д-р Микола Роценко.

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української православної громади Люблина
Настоятель Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Люблині: **о. прот. Мирослав Вишневський**.
Редактор бюлетеня: **Григорій Купріянович**.
При творенні часопису співпрацювали: Андрій Савенець (мовна редакція), Дмитро Шевчук (інтернет), Марія Купріянович, Ірина Кметь.
Адреса: Parafia Prawosławna pw. św. Metropolity Piotra (Moły) w Lublinie dla ukraińskiej społeczności prawosławnej, ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin, тел. 0814444160.
E-mail: chresto-vozd@cerkiew.pl Internet: <http://www.chresto-vozd.harazd.net>

Програма богослужінь
у православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади
жовтень 2006 р. Б.

1 жовтня, Неділя 16-а по П'ятидесятниці. По Воздвиженні

9⁰⁰ Божественна Літургія
після Літургії зустріч при чаю

7 жовтня, субота

18⁰⁰ Вечірня

8 жовтня, Неділя 17-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія
після Літургії зустріч при чаю

14 жовтня, субота. Покрова Пресвятої Богородиці

9⁰⁰ Божественна Літургія
18⁰⁰ Вечірня

15 жовтня, Неділя 18-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія
після Літургії зустріч при чаю

21 жовтня, субота

18⁰⁰ Всенічне Бдіння (КАФЕДРАЛЬНА ЦЕРКВА, ВУЛ. РУСЬКА)

22 жовтня, Неділя 19-а по П'ятидесятниці.

Люблинської ікони Божої Матері.

Парафіяльне свято кафедральної православної парафії в Любліні

10⁰⁰ Божественна Літургія (КАФЕДРАЛЬНА ЦЕРКВА, ВУЛ. РУСЬКА)
Хресний хід (КАФЕДРАЛЬНА ЦЕРКВА, ВУЛ. РУСЬКА)

28 жовтня, субота

18⁰⁰ Вечірня

29 жовтня, Неділя 20-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія
після Літургії зустріч при чаю

Парафіяльним храмом православної парафії свт. Петра (Могили)
в Любліні для української православної громади
є церква Воздвиження Чесного Хреста Господнього.
Хресто-Воздвиженська церква міститься у Православному Домі
Соціальної Допомоги в Любліні (ul. Dolińskiego 1, неподалік вул. Любартовської).